

*Hoe Gemert
groeit en bouwt
aan zijn toekomst -*

In oktober 1950 werd door de gemeente Gemert een rapport uitgegeven onder bovenstaande titel. Het is een verslag van werkzaamheden door het gemeentebestuur verricht in de periode van de nationale wederopbouw kort na de tweede wereldoorlog.

Hoofdstuksgewijs wordt er onder de aandacht gebracht wat werd verricht op het gebied van achtereenvolgens woningbouw, onderwijs, gezondheidszorg, sociale zorg, industrie, handel, landbouw, cultureel leven en dorpsverfraaiing. In afzonderlijke artikelen is het merendeel van die hoofdstukken in ons tijdschrift intussen gereproduceerd, en dat zeker niet in de laatste plaats vanwege het fraaie tekenwerk van L. Spildoorn, de toenmalige directeur van Gemeentewerken. Nu zijn de hoofdstukken Cultureel Leven en Dorpsverfraaiing aan de beurt. Ten opzichte van het eerste onderwerp stelde het gemeentebestuur zich indertijd tot taak: "naast wering van het slechte, het aantrekken (steunen, subsidiëren - red.) van het goede". Onder het chapter Dorpsverfraaiing constateren we de herleefde belangstelling voor het kleine monument, de bouw van een openluchtaltaar te Handel uit dank voor Gemerts' bevrijding en verder de presentatie van een plan voor een openluchttheater in de raadhuis tuin.

En wist u dat Gemert toen al een VVV had?

Cultureel leven

Hat was niet gemakkelĳk de sporen
van een vijfjarige cultuurvernietiging
zo maar in 1, 2, 3 uit te wissen.

En toch gebeurde dat!

En meer dan dat!

Want nauwelĳks was de Duitse
laars verdwenen, of Gemerts slumerend
cultureel leven ontwaakte.

Enige van de vele en veelkleurige
facetten van het cultureel opgelysteente
dat Gemert siert?

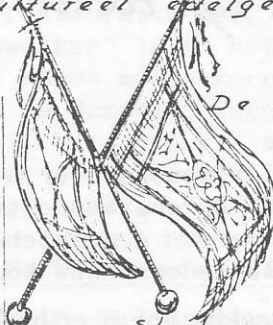
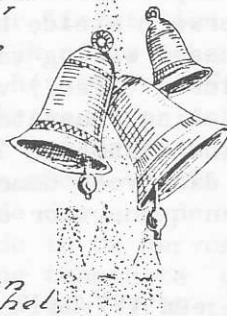
Sacraments
processie
door
Gemerts
straten en
een
rusttafel
in de
gemeen-
telĳke
muzieknis
op het
Barrelplein

Een jarenlang niet
meer gezien beeld,
dat in 1945 in volle
glorie herleefde.

Het vorig jaar werd
hierbij een nieuw,
boldakĳn in gebruik
genomen.

In jaar 1948
hingen weer
klokken in
de Gemertse
kerktoren,
ter
vervanging
van die,
welke
door
de
Duitsers
waren
geroofd.

De
parochianen
brachten het
geld bijeen
voor de nieuwe
klokken, die met grote
luister werden ingehaald.

De 2 gilden
zĳn van
oudsher
Gemerts
trots.

Zo pas
nog
oogstten
de
vendeliars
van het

St. Joris-gilde en
van het Gilde van
St. Anthonius roem in
Neerlands hoofdstad.

"Excelsior,"
sleeds
hoger,
een naam
onze
harmonie
waardig.

Zĳ blies
zich zelf
en anderen
weer nieuw
leven in
en kwam,
daarbij zo
goed voor
de dag,
dat 24, no
tal van
concours-
successen,

thans resideert in
de afdeling
Uitmuntenheid.

De gemeentelĳke
subsidie is van dit
corps dus wĳl besteed.

A. A. K.
Drie letters
die in
Gemert
een goede
en bekende
klank hebben
gekregen.

Het na-oorlogs
"Gemerts Gemengd Koor"
"legde een bijzondere
activiteit aan de
dag met zanguit-
voeringen, revue's
en operettes.

Verder onstond het
Gemerts gemengd
kinderkoor, en in de
Mortel - de zangerschoor
"Vriendenkring."

Piano,
viool,
gitaar,
mandoline,
en blokkfluit
zijn de
instrumenten,
in welke
bespeling
thans een
so-tal leerlingen
aan de enige
jaren geleden
opgerichte
Musiekschool onder-
wezen wordt.

Bovendien bezit
dit instituut een
koor van 45 kinderen.

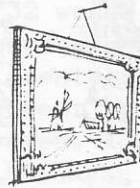
Op de planken
viarden Gemerts
toneeldilettanten
zowel binnen
als buiten
de wallen
van de
Commanderij
triumfen.

In Handel
ontstond
de
toneelgroep
"De Brobantse
Maria spelers"
die zich met
stijgend succes
op het opvoeren
van openluchtspelen
toelegde.

Verborgene
talenten
van
beeldende
kunstenars
werden
ontdekt.

De gemeentelyke
overheid verleende
steun, om deze tot
ontwikkeling te doen
komen.

Een
particuliere
schilderijen
verzameling
is
geëxposeerd
in het

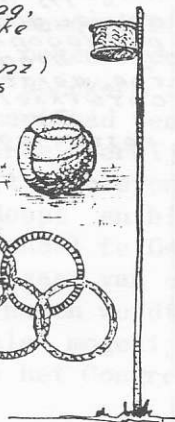
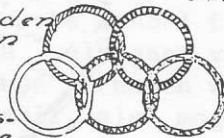
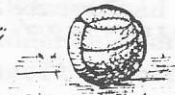
gemeentehuis.
Sedert kort zyn hier
door het Ryk in bruik-
leef afgestane
schilderijen aan toe-
gevoegd.

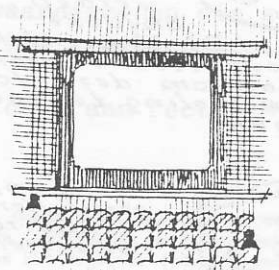
Mel de
inrichting
van een
Oudheidkamer
in het gemeente
huis is thans
een begin gemaakt.

Tenslotte heeft
ook de sportbeoefening
in al haar
woorden
(als middel
tot ontspanning,
tot lichamelijke
en geestelijke
ontwikkeling enz.)
aan betekenis
gewonnen.

Men
denke hierby
aan de
Ronde van
Gemert,
Motor
wedstryden
voet- en
korfbal,
tabel-
tennis,
concours-
hippique
en boeren
athletiek.

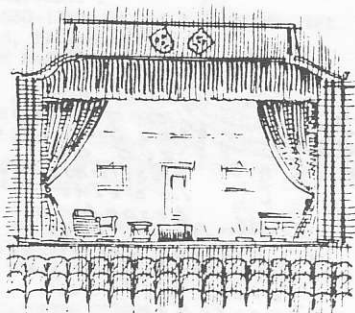

De voornaamste taak welke het gemeentebestuur zich ten opzichte van Gemerts cultureel program gesteld heeft is, naast wering van het slechte, het aantrekken van het goede.

In 1946 trad Gemert toe tot de „Vereniging van Nederlandse Gemeenten voor Gemeenschappelijke Filmkeuring op Katholieke Grondslag“. Hierdoor worden in Gemert geen films vertoond, die-olhoewel zij door de rijk-keuring voor vertoning zijn vrijgegeven -na (een strengere) keuring vanwege voornoemde vereniging door haar ontoelaatbaar worden geacht.

Onlangs is voor muziek, zang en toneel een culturele commissie in het leven geroepen, bestaande uit de in kunstkringen welbekende Bos-schenaren Hees Spijnings (alg.leiding en toneel) Domian van Gent (Toneel c.a.) en de beiaardier Toon van Balkom (muziek, zang).

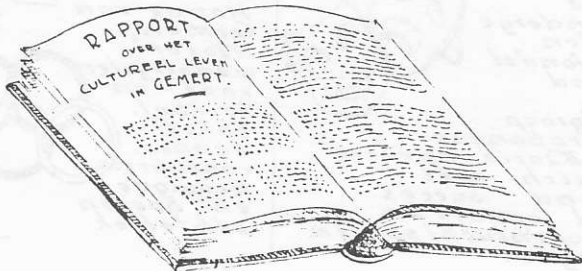
Van de opbrengst van toneel, muziek- en zang-uitvoeringen, die naar het oordeel dezer commissie op behoorlijk peil staan, wordt minder ver-makelijkhedenbelasting geheven.

De commissie zal verder, ook leiding geven aan het cultureel leven om het peil daarvan te verhogen.

In de eerste plaats is daarbij gedacht aan de jeugd, in verband waarmede o.a. de muziek-paedagogie op scholen de aandacht heeft.

Maar ook aan de ouderen is gedacht, waar-toe, eerst, een onderzoek naar hun culturele ontwikkeling en aspiraties zal worden ingesteld.

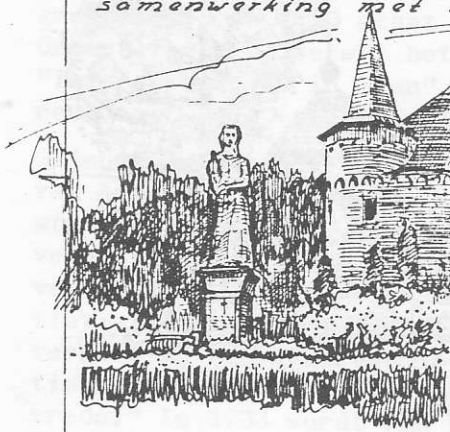
De bevindingen hieromtrent zullen worden vastgelegd in een

Dorpsverfraaiing.

Een enkel blad mag zeker ook gewijd worden aan de verfraaiing van ons dorp. Weliswaar leven wij in een tijd van versobering en was het dus niet verantwoord nu reeds al teveel geld aan de verhoging van het dorpschoon te besteden, toch kan gewezen worden op enkele objecten, door de gemeente of door particulieren in samenwerking met haat, tot stand gebracht

Welke Gemonnenaar is niet trots op het door de bekende beeldhouwer Charles Eyck vervaardigde oorlogsmonument?

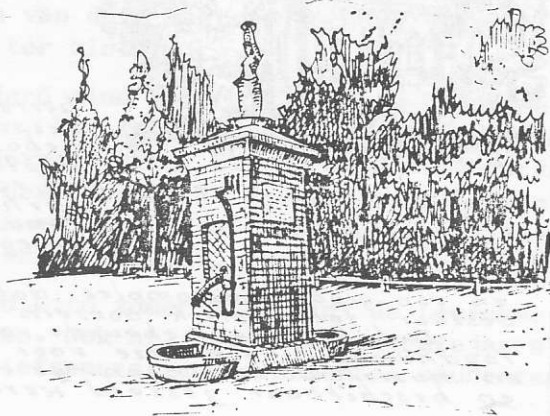
Hiermede worden zij geëerd, die in de jaren 1940-45 vielen als slachtoffer van hun vaderlandsliefde.

Tevens is dit monument een schoon voorbeeld van wat samenwerking tussen burgers en overheid vermag.

Ter verdere verfraaiing van het Borretplein werd aan de noord-zijde een plantsoentje aangelegd,

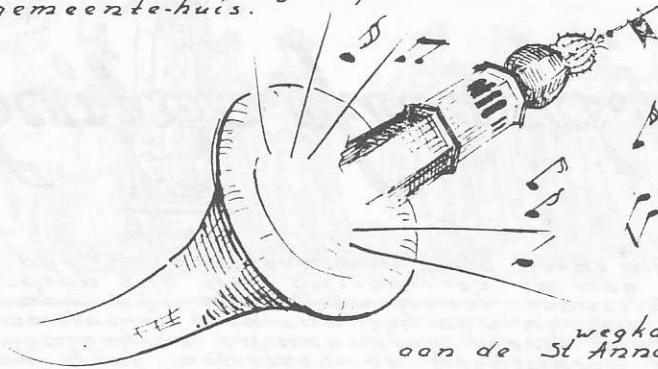
terwijl daarvoor, ter gelegenheid van het gouden regerings jubileum van H. M. Koningin Wilhelmina, een naar Haar genoemde pomp verrees.

Deze combinatie leverde nevenstaand hoekje op:

Harmonie „Excelsior”

bliet een torentje op het
gemeente-huis.

Het
wegkapelletje
aan de St Anna-straat

en het „Osserkapelletje
langs de weg
naar Handel

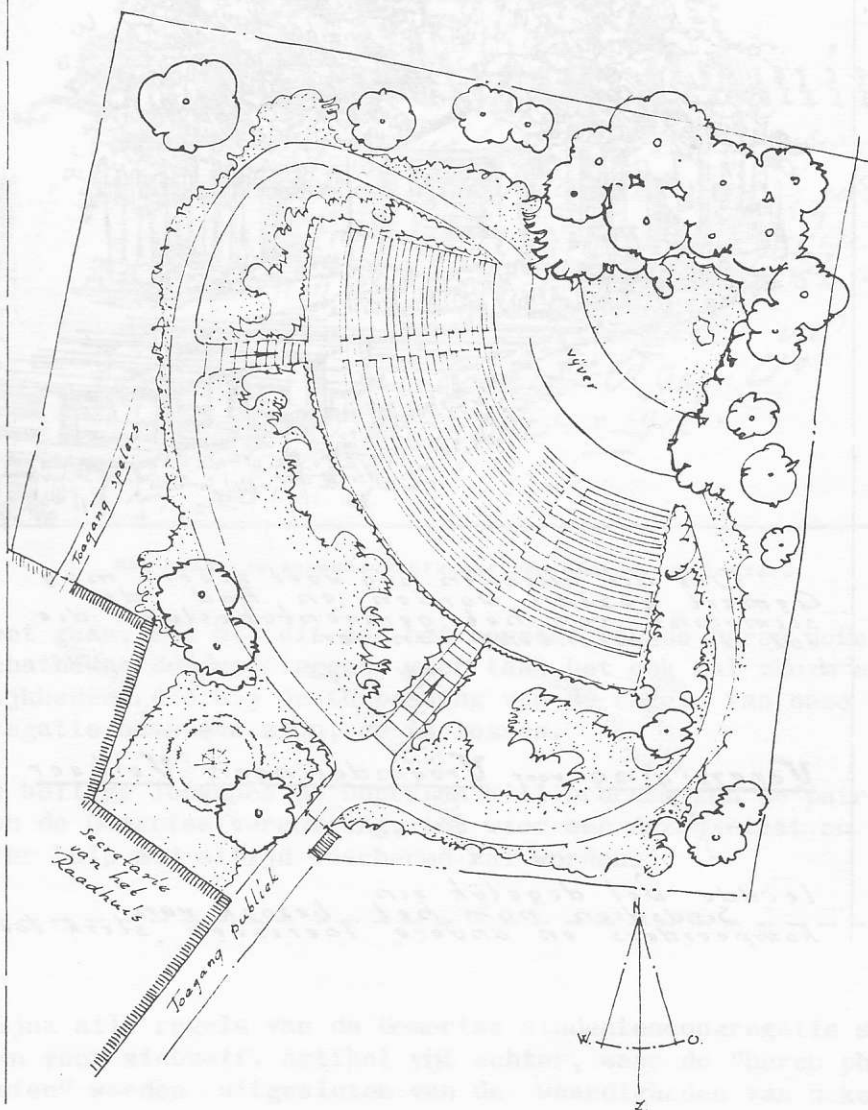

herrezen in nieuwe
luister, terwijl
bebossingen en weg-
beplantingen links
en rechts tot
verhoging van het
landschapssehoon bij
droegen

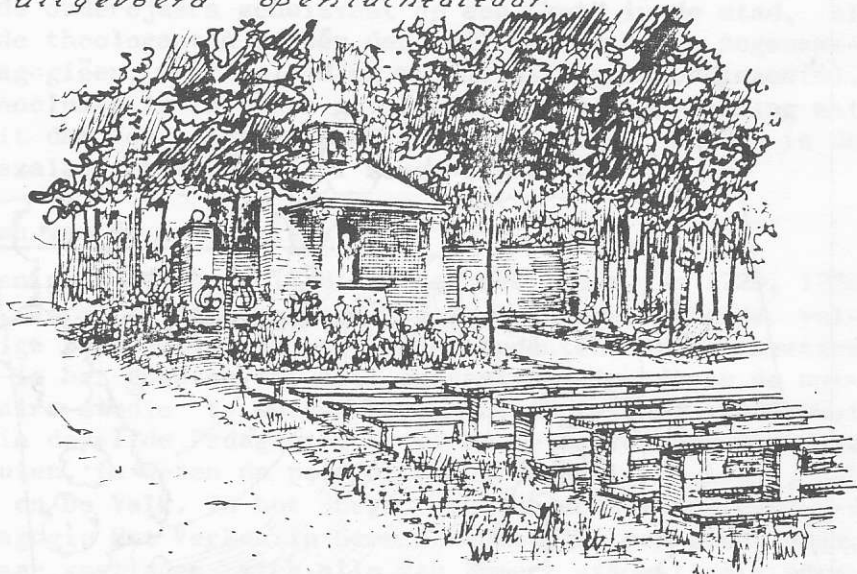
en een groot boscomplex door het gemeente-
bestuur tot publiek domein werd verkloord.

Dit laatste gebeurde ook met de
raadhuistuin toen deze voor openluchtspelen
en muziek uitvoeringen geschikt gemaakt
en beschikbaar gesteld werd.

Dit is een ontwerp van de stedebouwkundige Herman Peuser en de landschap-architect Bart de Ruiter voor de aanleg van een openluchttheater in de raadhuis tuin, dat aan 800 personen zitplaats zal bieden.

Als dank voor Gemerts bevrijding, zonder
noemenswaardige gevechtshandelingen, werd
Handels processiepark, Maria, ter eer,
verrijkt met een nieuw, kunstzinnig
uitgevoerd openluchtaltaar.

Om dit alles-en nog veel meer- mag
Gemert gezien worden en hod de
stimulans van het gemeentebestuur die
tot de oprichting van een

Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer

leidde wel degelijk zin.
Sindsdien nam het bezoek van
kampeerders en andere toeristen, sterk toe.